

A magyar parlamentben komoly higgadtsággal válaszoltak Titulescunak

Gömbös Gyula üzen

„Ezeréves nemzet vagyunk s velünk csak őszintén lehet beszélni“ -- Lehetetlenné teszik a békés együttműködést -- mondta Eckhardt Tibor. -- Kisebbségi kérdésben is nyilatkozott a magyar magyar miniszterelnök. Magyarország a londoni konferencián

Együttműködés a szomszédos államokkal

Magyarország miniszterelnöke beszélt. Beszélt a kisebbségi problémáról, a leszerelésről és arról, hogy milyen feltételek mellett dolgozhat együtt Magyarország a kisantant államokkal. Gömbös Gyula beszéde várható volt, mert az a gyűrt, amely Prágában kapcsolódott Magyarország köré, nem maradhatott szó nélkül. De a leszerelési konferencia és a késlekedő négyhatalmi egyezmény, valamint az elkövetkezendő londoni értekezlet is arra készítette a magyar miniszterelnököt, hogy ezekről említést tegyen. Bennünket azért is érdekel a beszéd, mert világos s félremagyarázhatlan kisebbségpolitikai álláspontját jó tudni itthon is.

A londoni konferencia

A világgazdasági konferencián mind azokról a bajokról, amelyek most ránk nehezedenek, felvilágosítást fogunk adni. Ma már nem az ismeretlen, hanem a ismert magyar nemzet képviselője szólal majd meg Londonban, mert hiszen a világgazdasági krízisben Magyarország az, amely első sorban szenved. Mindenkinek meg kell érteni azt, hogy Kelet-Európában nagy feladat vár erre a nemzetre, nemcsak gazdasági, hanem politikai szempontból is. Kérdés, alkalmas fórum-e a világgazdasági konferencia e problémák tárgyalására? Amennyire szkeptikusak voltak néhányan a leszerelési konferenciával szemben, éppen annyira szkeptikusak ezzel a konferenciával szemben is. A világgazdasági konferencia valóban olyan nagy fába vágta fejszéjét, amit emberi elme fel sem foghat.

Nem lehet elképzelni azt hogy a kiegyenlítődés iránya márról-holnapra érvényesül. Mi becsületes őszinteséggel feltárjuk a helyzetünket és részt akarunk venni a szanálásban is, bár tudjuk, hogy az első szerep nem minket illet.

A leszerelésben legyen teljes egyenranguság

Budapest, jun. 7.

Gömbös Gyula a hadügyi tárca vitája alkalmával a leszerelésről a következőket mondta:

Akceptáljuk az angol álláspontot, mert ez az első javaslat, amelyben konkrétumok vannak. Ebben benne van az egyenjogúság elismerése és az, hogy mindenütt a leszerelési tendenciának kell érvényesülnie. Lehetetlen állapot, hogy lefegverzett és fellegverzett államok álljanak egymással szemben. Az európai atmoszférának sürgős szüksége van arra, hogy itt teljes egyenranguság érvényesüljön.

A leszerelés kérdésében az az instrukció, amit delegáltjainknak adtunk, vonatkozik mindazokra az elvi kérdésekre, amelyek a hadsereget jelentik. Véleményem szerint ilyen kérdéseket nem detailkérdések vizsgálatával lehet elintézni, hanem elvi deklarációval. Ha ez megtörténik, akkor sikerülni fog a leszerelési konferencia, de ha apróbb részletkérdésekkel foglalkoznak, akkor nem lesz eredménye.

Eckhardt és a kisantant

A magyar ellenzék kitűnő vezére Eckhardt Tibor nagyon érdekes beszédben válaszolt Titulescunak.

— Az utóbbi időben különböző nyilatkozatok hangzottak el. Így Titulescu is hangsúlyozta a kooperáció szükségességét. Sajnálattal látjuk azonban ezzel szemben, hogy Közép-Európában olyan politika folyik, amely lehetetlenné teszi a békés együttműködést. Támadó gazdasági politikát folytatnak velünk szemben. Nekünk Londonban tiltakoznunk kell ez ellen a politika ellen, na pedig a kisantant nem hajlandó ettől a politikájától eltérni, akkor nekünk is keresnünk kell olyan gazdasági rendszert és oly politikát, ami megfelel a mi érdekeinknek.

Gömbös a kisebbségi kérdésről

„Nekünk nem kell mosakodnunk a kisebbségi kérdésben. Akinek szeme van, látja, akinek füle van hallja, hogy Magyarországon nemzetiségi szigetnek élnek Budapest közvetlen közelében, amelyek sokkal jobban megőrizték népi sajátosságaikat, mint a nemetországi németek.

Ez a nemzet mindig türelmes volt. Nem vagyunk olyan agresszívek, mint amilyenek bennünket be akarnak állítani mások, azok, akik Magyarországtól többet követelnek a kisebbségi kérdésben, mint amennyit a magyar kisebbségnek megadnak.

„Velünk csak őszintén lehet beszélni“

A kisantant hangoztatja a dunai konföderációt, a kooperációt, hangoztatja a kisebbségek védelmét, hangoztatja a politika kiküszöbölését, de minden lépése politikai sakkhúzás, bármiről beszél is. Mi ezeréves nemzet vagyunk, velünk nem lehet oly játékot folytatni, amely nem őszinte. Ha velünk kooperálni akarnak, akkor őszintéknek kell lenniök. Én megmondtam azokat a feltételeket, amelyek mellett Magyarország még a kisantant államával is hajlandó kooperálni.

Közeledik a londoni konferencia ideje

Titulescu Londonba ment Madgearu egy-két nap múlva utána utazik

Bukarest, jun. 7.

Titulescu külügyminiszter, aki szerda délelőtt a minisztertanácson számolt be a kormánynak a prágai kisantant konferencia eredményeiről, szerdán este már el is utazott Londonba és három hétig régi állomáshelyén fog tartózkodni. Madgearu pénzügy miniszter a londoni konferencia másik delegátusa csak csütörtökön, vagy pénteken

utazik az angol fővárosba. Minden valószínűség szerint legalább két hétig ott is fog maradni.

A bukaresti sajtó nagy meglepetéssel ir az agrárállamok konferenciájának eredményeiről és a konferenciát, amely román kezdeményezésre ült össze, messze kihatás jelentőségűnek mondja.

Egy levél

„Miss lett a lányom“

Nem vagyok prűd. Még azt az embert is megvetem, aki erkölcsbakterré tolja fel magát. De azért meg kell vallanom, hogy nem értek egyet azokkal, akiknek tetszik a Miss-választás. Valahogy úgy vagyok ezzel a kérdéssel, hogy mezőgazdasági kiállításon szívesen megnézek egy kiállított lovat, borjút, aprójószágot, tehenet — de hogy én tapsolni tudjak a miss-ek felvonulásának és különösen, hogy a járásból, az idomokból a vonalak arányosságából „legszebbé“ kiáltsam ki azt a kislányt, aki benevezett, — már igazán bűnnek tartom. Nem való ketrecbe a leányasszony. Nem arra születünk, hogy ostoba testkultuszként megválasszuk az eddig nyugalomban, békében élő fiatal leányt Missnek s ezzel felborítsuk ennek a teremtésnek az egész lelki egyensúlyát. Mert bizony a legtöbb esetben ez történik.

Nem tőlem függ — jól tudom — az, hogy a Miss-ek választását betöltsék. Bizonyos vagyok benne, hogy egyik ország sem teszi meg. Sem az én, sem a más kedvéért. De vallom és állítom, hogy sok szülő boldogabb lenne, ha ama bizonyos párisi ur (akinek egyáltalában nem fontos még a neve sem), nem találta volna fel a miss-Európa választást. Az is igaz azonban, hogy a párisi ur se gazdagodott volna meg ennyire. De hát édes Istenem ki törődik a más érdekeivel olyankor, amikor gazdagodni kíván? A párisi ur sem törődött a szülők boldogságával. Megindította a missválasztás lavináját s ma már ott tartunk, hogy apró kis falvakban is megválasztja az aranyifjuság a maga Miss-ét.

A napokban találkoztam egyik vidéki ismerőssémmel. Jól szituált embernek ismertem s nagyon elcsodálkoztam, amikor panaszkodni hallottam.

— Fene tudja — szölt — mindig ujjabb és ujjabb baj éri az embert.

Gazdálkodó ember volt s azt hittem, hogy talán valami baj támadt kinn a gazdaságban. Ilyen júniusban nem is csodálkozik senki, ha a gazda elégedetlen. Megkérdeztem — Talán csak nem a vetésben van valami baj.

— Nem — felelte komoran.

— Sok az adó? — folytattam.

— Ha csak ez lenne — válaszolta.

— Vagy tán vész van a sertései között — erőszakoskodtam.

— Inkább ez lenne — mondta nyersen.

— De hát mi történt? — kérdeztem aggodva.

— Miss lett a lányom.

Ezt aztán olyan halálos komolysággal mondta, hogy nem mertem elmosolyodni. De ahogy mesélni kezdett nem is volt mosolyogni való.

Elmondta, hogy kislányát elvitték múlt télen a bálba. Tizennyolc éves volt akkor a gyerek. Jó kis lány volt. Olyan, aki szerény volt, aki törődött a házirenddel, aki csupa báj, csupa öröm volt.

Elhittem neki, hiszen nem az az apa volt, aki agyon dicsérte volna a leányát.

— Közben tanulmányait végezte — folytatta. Szorgalmasan tanulta a nyelveket. Egyszer aztán hozzánk is lekerült ez a nyalya, ez a Miss-választás. A gyerek szép volt. Megválasztották. Olyankorá tették a választás napját, amikor én nem voltam otthon. Összeajátszottak a hátam mögött az anyjával s így történhetett meg, különben dehogy is engedtem volna én ezt meg.

— S mi történt?

— Megválasztották s azóta mintha kicserélték volna. Tükör előtt találom. Gaál Juliskák, meg az ördög tudja micsoda miss-ek fényképeit nézi, tanulni nem akar, utazni szeretne, semmi sem jó neki. Egyszóval pokol az életünk azóta.

Ennyit mondott, de ki tudja mennyit hallgatott még el. De ez is elég volt.

Düdestiben ismét történt valami

Egy tizennyolc éves fiú darabokra vágta anyja udvarlóját

Bukarest, jun. 7.

Düdestiben furcsa tragédia történt tegnap délután. Balaci Simon 28 éves munkanélküli már hetek óta viszonyt folytatott Popea Constantinnal, egy 40 éves asszonnyal, akinek már 18 éves fia is van. A fiú könnyörgött az anyjának, hogy a szegényletes vi-

szonyt hagyja abba. Az öregedő asszony azonban nem volt hajlandó lemondani fiatal szerelméről. Tegnap Balaci újra ott volt az asszonynál, akinek fia most baltával rohant a szobába és agyonverte az udvarlót, de az anyját is súlyosan megsebesítette. — A mérnylő fiút letartóztatták.

Döntött a tábla

6 hónapi fogházbüntetés kapott dr Kövér Gusztáv

Nagyvárad, jun. 7.

A nagyváradai tábla második szekciója tegnap délelőtt tárgyalta dr Kövér Gusztáv egyik sajtóperének felelőszését.

Az inkriminált cikk gróf Tisza István halálának évfordulóján jelent meg és dr Kövér Gusztáv többek között azt is írta, hogy „Tisza halála miatt szakadtak szét a magyarok és ezért él szétszórva kenyértelenül ezer és ezer magyar tisztviselő és tanító“.

A törvényszék második szekciójának a Roxin-Sulutiu tanácsa, annak idején bűnösnek találta dr Kövér Gusztávot és sajtó útján elkövetett izgatás címén

hathavi fogházra és tízezer lej pénzbüntetésre ítélte.

A táblai tárgyalás előtt az elnök felolvasta dr Kövér Gusztáv beadványát, melyben a tárgyalás elhalasztását kérte. „Kiutasítottak az országból egy miniszteri határozattal, dacára annak, hogy állampolgárságom rendben van — írta dr Kövér — és kérem

szíveskedjenek addig elhalasztani a tárgyalást, míg a Népszövetség nem dönt ügyemben.

Jonescu főügyész a tárgyalás megtartását, míg a hivatalból kirendelt védő a tárgyalás elhalasztását kérte.

A tanács vissza sem vonult, hanem rögtön a tárgyalás megtartása mellett döntött.

Az elnök felolvasta az első bíróság ítéletét és indokait. A felolvasott indokok legérdekesebbje az volt, amelyből kitűnt, hogy dr Kövér a törvényszéken elismerte a szerzőséget és vallomásából az tűnt ki, hogy fenn is tartja állításait.

A táblai tanács ezután visszavonult és rövid tanácskozás után kihirdette döntését melynek értelmében

teljes egészében jóváhagyta a törvény szék ítéletét.

Jonescu főügyész megnyugodott, a közvédelem felelőszével élt a Semmitőszékhez.

Kutba esett a béke!!

Kátyuban a négyhatalmi?

Minden a németektől függ, akik azonban nem hajlandók a franciák által megfogalmazott egyezményt aláírni

Róma, jun. 7.

Az olasz lapok élénken foglalkoznak a francia kormány legutóbbi határozatával, amelyben utasítást adott római nagykövetségnek, a négyhatalmi egyezmény jóváhagyására.

A döntés most tulajdonképpen a németektől függ, de az olaszok már elkedvetlenedtek és Mussolini eláll a további közvetítéstől, ha a német döntés ezuttal is kedvezőtlen.

A helyzet most az, hogy a múlt héten mind a négy nagyhatalom elfogadta a kitűzött szöveget. Franciaország azonban megdöntölte magát és utólag kijelentette, hogy a szöveget így nem fogadhatja el. Ujjabb változtatást eszközölt és a megváltozott szöveget tanulmányozza most Berlin.

Most már tehát minden a németektől függ és Európa feszült érdeklődéssel tekint Berlin felé.

Előbb együtt mulattak a bálban

Fejszével verte agyon öccsét és sógornőjét egy regáti földműves

Bukarest, jun. 7.

A Roman közelében levő Mortun községben megrendítő szerelmi dráma történt. Stijarnet Teodor Tasita feleségével együtt egy mulatságról tért vissza, amikor hátulról egy ismeretlen megtámadta őket és baltacsapásokkal agyonverte a házaspárt.

A gyilkos másnap önként jelentkezett a csendőrségnek, Stijarnet Gavril az áldozat testvére volt a gyilkos. Hogy miért követte el a bűntényt, arról nem akar nyilatkozni, de

valószínű, hogy az örökség miatt ölte meg testvérét és sógornőjét.

52 nyereményes tombolánk főnyereménye egy SINGER varrógép!

Időjárás

Változóképes idő. lényegesebb hőváltozás nélkül.

A vadon leánya

— Neked sem hiányzik a bátorságod, — folytatta Recco. — Most azonban mondd el, mi történt.

Eddig nem volt alkalma Reccnak és csak egy-egy futólagos részletet hallott a meszárlásról. Kegyetlen feladat volt, áthozni Dyket a mocsáron, bárha mind a Wac-hugabeli teherhordók, mind a katonák egész nap dolgoztak a viharokozta pusztítás eltakarításán. Egy katoná hozott először hírt arról is, hogy Halfiz odaát van a mocsár szélén. Jeanne, mielőtt Recco megakadályozhatta volna, már átment. Ő maga is segített cipelni Dyket. Halfiz már a végki-merültségnél tartott.

— Nagy ur — mondta Reccnak, mikor a táborba értek, — mind meghaltak és akit itt hozok, annak is csak hajszálon függött az élete. Az erdőből a vademberek. Az egyiket le akarta lőni. Szózat hallatszott, amely leintette. De őt nagy harag vette hatalmába és nem hallgatott a szózatra. En szívtam ki a sebét és én szaladtam vissza vele, amennyire lehet ekkora teherrel.

Halfiz nem mesélt el mindent, ami a zivatar kitörése óta történt. Hozzá volt szokva a szóbeli jelentéshez. Egyre jobban belejött aztán az elbeszélésbe. Recco egyszer sem szakította félbe és amikor Halfiz be-gezte, teljes percig csend lett. Akkor meg-szólt Recco.

— Jól viselkedtél Halfiz. Meg is kapod majd jutalmadat ezért a nagy szolgálatért. Most felelj még néhány kérdésemre. Az a szózat Ki-Swahili nyelven beszélt?

— Persze nagy ur!

— És azt mondta, hogy csak azt éri veszély, aki dél felé tart?

— Nem csak az ösvényről beszélt. So-kan vágtak neki az erdőnek kelet és nyugat felé. Semmi bántódásuk nem volt, míg az ösvényre nem léptek, hogy a többihez csat-lakozzanak.

— Így hát a szózat nem mondta, hogy az ut biztonságos észak felé?

— Nem nagy ur. Csak úgy volt, ahogy elmondtam.

— És mit mondott a beteg ur arra, meg a sebhelyekre, amikkel a holtakat bé-lyegezték meg?

— Semmit nagy ur. Először leült, mint, ha nem bírná el szomorúsága terhét. Aztán haragos lett és úgy nézett a halottakra, ép-pen mint a vadállatokra, akiket ő ölt meg. Aztán, mikor megpillantotta a Batya-tete-mét, aki legfiatalabb volt az élelemhordók közt és akit ő szeretett, akkor úgy lángolt a szeme, mint a tűz. Én árnyékot láttam mozogni a bozótban. Az ur előre rohant. A szózat intette. Akkor jött az, amit már el-mondtam.

— És a fehér ur nem beszélt aztán úgy mint azok, akik lázban beszélnek?

— Semmit sem hallottam, nagy ur!

— Sohasem beszélt neked arról a tar-tományról, ahová utazunk? Vagy nem emli-tette hány nap alatt kell még hogy oda-érjünk?

— Soha nagy ur.

— Sohasem hallottad azt sem, hogy a törpe vezetőtől kérdezősködött volna?

— Hogyne nagy ur, csak arról nem, amiről most beszélünk.

Kedvetlenség árnyalta be Recco arcát. De az hamar eltűnt.

— Jól viselkedtél — mondta, amíg az urad felépül, egyenesen tölem kapsz pa-rancsot mindig. Eredj és pihendd ki magad de előbb nézz utána, hogy minden katonád-tól el legyen véve a fegyvere.

Folyt. köv.)

SPORT

Csütörtökön Váradon játszik a Floridsdorf Ellenfele a Nac-Rinpenzia kombinált csapata

Nagyvárad, jun. 7.
Csütörtök délután fél 7 órakor mérkő-zik a Floridsdorf csapata a NAC—Ripensia kombináltjával. A bécsi csapat 4:2-re verte Temesvárt ugyanezt a kombináltat, azonban most lényegesen erősebb csapattal áll fel ellene a kombinált. Zombory, Bürger, Stett-ner, Krausz, Juhász, Feierstein, Beke, Rem-

mer, Rónay, Schwartz, Raffinszky csapat kemény dió lesz a bécsieknek és nem lenne meglepetés, ha ez a csapat legyőzné a bé-csieket.

A helyárák egészen olcsók lesznek. A főmérkőzés előtt a NAC csikók a gisa 12 kombinálttal játszanak.

Országos birkozó- verseny Nagyváradon

A verseny győztesei részt vesznek a Budapesten tartandó nemzetközi munkás birkozó-versenyen

Nagyvárad, jun. 7.
Nagyszabásu birkozó verseny lesz szom-bat este Nagyváradon. A romániai munkás sportszövetség felkérésére a Törökves szom-baton rendezi meg országos birkozóverse-

nyét. A mérkőzés győztesei résztvesznek a budapesti nemzetközi munkás birkozóba-j-nokságokon, amelyen Európa valamennyi számottevő birkozója jelen lesz.

Nesze neked Bodola!

A „Cuvantul” szerint azért győzte le a román válogatott a bulgárokat, mert az irredenta Nacisták közül csak egy játszott a csapatban

A nagyközönségnek még élénken emle-keztében él az a sorozatos támadás, melyet a román lapok, de különösen a „Curentul” indított Cziuczer, a NAC országosbíró kapu-sa ellen. A támadás heteken keresztül folyt több mint 14 cikket jelentetett meg Dimit-rescu, a lap sport rovatvezetője és végül is minden abbamaradt és a cikkíró beismerte, hogy tévedett.

Nem ez az első eset, hogy a román so-vinista sajtó kisebbségi csapatokat és kisebb ségi játékosokat támad s Erdély lassan hoz-zászokott ahhoz, hogy a jobboldali lapok ta-madnak mindent és mindenkit, aki kisebb-ségi sportról mer írni és beszélni.

Amikor a NAC európaihírű turája során klasszis teljesítményt végzett és kivívta az európai sportsajtó közvéleményét, akkor a román lapok pársoros hirben számoltak be a NAC egy-egy diadalutjáról és öt sornál több sohasem jelent meg a NAC turájáról. Az első francia tura után még egy csunya botrány és sovinszta izű támadás is követ-kezett, de a második turát egyszerűen — „agyonhallgatták”.

A NAC már hazafelé tartott, amikor a bukaresti CFR ugyancsak francia turára indult. A tura azonban siralmas mérleggel zárult és a derék CFR éppen ott kapott ki,

ahol a NAC könnyedén győzött. — Három meccs után a CFR csendben hazautazott, de ez nem akadályozta meg a román lapokat abban, hogy hasábos cikkekben méltassák a CFR „sikeres szereplését”.

Ilyen és ehhez hasonló jelenségek után már meg sem lep bennünket az a mód, a-hogy a Cuvantul kommentálja a múlt va-sárnapi 7:0-ás román győzelmet.

— El kellett tűnjenek a román csapat-ból a nagyváradi kisebbségi játékosok, hogy Románia annyi keserűség után learassa leg nagyobb sikerét.

Ez a kezdet, majd így folytatja a lap: — A román játékosok kitűnőek voltak

A csapat leggyöngébb embere a váradi „ma-radvány” Bodola, a gólkirály volt. A tüne-mény, aki a tüneményes volt, mert a világ egyetlen gólkirálya, aki nem rug gólt.

Ehhez a pár sorhoz, azt hisszük, nem kell kommentár és talán felesleges is elsorolni a román válogatott és az ebből származó gyo-zelmeket, amikor a NAC-ból telt ki a komp-lett csatársora.

A Cuvantul és a román lapok támadá-sait megszoktuk és reméljük, a legközelebbi válogatottban már egyetlen NAC játékos sem „botránoztatja” meg a bukarestie-
ket.

Kikapott a Tac Görögországban a Kinizsi pedig Magyarországon

Temesvár, jun. 7
A temesváricsapatok jó nevét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a Kinizsi Ma-gyarországon, a TAC Görögországban ját-azott. A TAC első nap a Panaitcostól 3:0 arányu vereséget szenvedett, míg másnap

ugyancsak ezt a csapatot 1:0 rányban győz-ték le. A Kinizsi első napon Diósgyőrben a DVTK ellen 3:3 arányu döntetlent ért el, másnap Salgótarjánban az ottani SBTC-t a SSE kombinálttól 4:2 arányu vereséget szen-vedett.

Letartóztatták és a csendőrközlegények közé zárták a felsővisói római katolikus káplánt

Máramarosszigeten megismétlődött Scheffler Ferenc nagyvárad kanonok esete

Máramarossziget, jun. 7.

Még május elején történt, hogy Tempfli István felsővisói róm. kath. segédlelkész az uccán összetalálkozott egy ottani tanítónő ismerősével. Megállottak beszélgetni. A beszéd német nyelven folyt mert a tanítónő csak románul és németül beszélt, viszont a káplán csak magyarul és németül. Elválás előtt Tempfli segédlelkész tréfásan odavetette a tanítónőnek, hogy „tanuljon meg magyarul, hátha még hasznát veheti”.

A beszélgetésnek a visszahatása csak most, a revíziós gyűlés után jelentkezett. A tanítónő ugyanis egy társaságban elmondotta, hogy mit mondott neki a kath. káplán. Tempflinek az útja éppen a csendőrlaktanya mellett vitt el, midőn az ott álló csendőrfőhadnagy kérte, hogy jöjjön be egy pár percre. Ez történt május 31-én, szerdán.

A káplán bement, helyet foglalt, a csendőrfőhadnagy papírost vett elő s megkezdte a kihallgatást. A káplán csodálkozott legjobban, mikor a főhadnagy tudomására hozta, hogy irredenta izgatást követett el. Ugyan mivel. Majd a főhadnagy emlékeztetése idézte, hogy mit mondott a tanítónőnek valamikor.

A káplánnak eszágában sem volt tagadni, hogy az inkriminált kifejezéseket használta, de mint mondta, minden hátsó gondolat nélkül, csupán tréfás megjegyzés volt.

A csendőrfőhadnagy felszólította Tempfli Istvánt, hogy írja alá a jegyzőkönyvet. Tempfli ezt megtagadta. Akkor hozok két tanút s behívott két embert, előttük felszólította Tempfli, hogy ismétlje meg valomását. Tempfli ezt is megtagadta. Erre a csendőrfőhadnagy durván rátámadt. Tempfli figyelmeztette, hogy két tanu előtt használna ilyen kifejezéseket.

A csendőrfőhadnagy erre letartóztatta s a közlegények közé tette, hol az egész

éjszakát széken ülve töltötte.

Csütörtökön egy csendőr kíséretében vasútra tette s beküldte a szigeti csendőrlaktanyába, s ott kellett eltöltenie a csütörtök éjjelt, de már egy külön szobában.

Scheffler kanonokot is szabadlára helyezték

A fenti eset csaknem azonos megismétlődése dr. Scheffler Ferenc nagyvárad kanonok letartóztatásának, akit — mint jelentettük — Predeálon ugyancsak egy félreértésen alapuló kijelentés miatt fogtak le. Scheffler Ferencet másnap már szabadlára

Péntek reggel átkísérték az ügyészségre, hol az ügyész átvette és átnézte az iratokat és Tempfli nyomában szabadlára helyezték, de a Marzescu-törvény alapján, vádat emeltek ellene.

ra is helyezték Tilea alminiszter utasítására. Kiderült, hogy Scheffler nemhogy forradalomra izgatta volna, de még ő maga csitította a munkanélküliség miatt lázongó magyar munkásokat.

Juniusban újból megszorítják az adóprést

A pénzügyminiszter úgy képzei, hogy ha az adózók tudják mennyit kell fizetni, már fizetnek is

Bukarest, jun. 7.

A pénzügyminiszterium rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, akiknek felhívta arra, hogy az ország legtöbb pénzügyigazgatóságának területén az 1933—34 év két első hónapjában, azaz áprilisban és májusban gyöngébb volt az inkasszó, mint az előző évi áprilisban és májusban.

Ezért intenzívebb adóbehajtásra utasítja az igazgatóságokat, mert a miniszterium

azt szeretné elérni, hogy a juniusban behajtandó adókkal pótolható legyen az áprilisi s májusi inkasszó hiánya. Az adófizetők — írja a miniszter — már pontosan ismerik a mostani állami évre kivetett adójuk összegét, tovább átszítában vannak az új behajtásit örvény szigorával is, tehát elvárja a lakosságtól, hogy teljesíti adófizetési kötelezettségeit. Kötelességévé teszi a pénzügyigazgatóságok tisztviselőinek is, hogy energikusan hajtsák be az adókat.

Veszedelemes tűz pusztított Gencsen

Ha egy autó utasai észre nem veszik a tüzet, leégett volna az egész falu

Gencs, jun. 7.

Majdnem végzetessé válható tűz pusztított Gencs községben. Szombatra virradó éjszaka Luczai István istállójában tűz ütött ki, mely áterjedt a szomszéd Elekes László gazda épületére és elhamvasztotta úgy a fő, mint a melléképületeket is. A tűz a főépületről a csűrre terjedt át, innen tüzet fogott a többi épület is.

Tekintettel arra, hogy Gencsen tüzoltóság nincs, a legnagyobb veszedelem állhatott volna elő, ha véletlenül egy arra haladó

autó utasai észre nem veszik a tüzet. Az autó sofförje azonnal Nagykárolyba hajtott értesítette a tüzoltóparancsnokságot, amely rövid időn belül teljes apparátussal Gencsre termelt és hosszas és erős munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A kár meghaladja a 150 ezer lejt. A gencsi csendőrség energikusan nyomoz a tűz keletkezésének kiderítése ügyében.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Nádudvaron

Debrecen, jun. 6.

Hajdu vármegye csendőrsége pünkösdi hétfőjén nagyszabású kommunista szervezkedés nyomára jött. A hajdumegyei kommunisták sejtyszerűen szervezkedtek. Az eddigi nyomozás adatai szerint Nádudvar községben van a kommunisták szervezkedésének főfészke. Nádudvaron tizenöt embert vittek be a csendőrségre és kihallgatásuk folyamatban van.

Junius 11-én lesz a háromszékmegyei önkéntes tüzoltóság közgyűlése

Sepsiszentgyörgy, jun. 7.

A Háromszékvármegyei Önkéntes Tüzoltóság ezévi közgyűlését junius hó 11-én tartja Kőkös községben, mely alkalommal népiünnepélyt rendez. A versenyre a megyei önkéntes tüzoltóság Egyesületek nagyban készülnek. Különösen nagy a láz a múlt évben Nagyborosnyon rendezett versenyből győztesen kikerült egyesületeknél: Nagyborosnyói, Árkosi és Köröspataki Ö. T. Egyesületeknél. A sepsiszentgyörgyiek is kürtölnek eleget. Ebből azonban tudomány szerint verseny nem lesz.

Bánffyahunyadon is megtartották a Siancut dicsőítő mőc-gyűlést

Az üzleteket bezárták, de rendezavarás nem történt

Bánffyahunyad, jun. 7.

Amint jelentettük, kedden Bánffyahunyadra nagyszabású népgyűlést hívtak össze a „Kereszt lovagjai”, ahogyan Siancu kapitány és társai szervezetüket elnevezték. A gyűlésre 1000 mőc jött le a hegyekből Bánffyahunyadra. A nagy izgalommal várt mőcgyűlésre a hatóságok megfelelő előkészületeket tettek, a kisebbségi, főleg a zsidó lakosság körében azonban nagy aggodalommal várták a napot, ahol tüntetés s rom-

bolás lehetőségeiről beszéltek. Háromnegyed tizenegyre kezdődött meg a gyűlés a felvonult mőc tömegek előtt és egynegyedkor ért véget.

Itt ismét a „zsidó Tischlert” emlegették és mint nemzeti hőst ünnepelték Siancu kapitányt. A gyűlés után felvonulást nem rendeztek, a parasztok békésen szétoszlottak a falvaikba utaztak vissza. Dél előtt a zsidó kereskedők zárva tartottak, délután azonban már kinyitották üzleteiket.

„Döglött” gránát robbant fel a csikmenasági erdőben

Eddig egy halott, négy súlyos és hét könnyebb sebesült

Csikszereda, jun. 7.

A csikmegyei Gabányos erdő völgyében borzalmas szerencsétlenség történt. Erdőmunkás székelyek a tömegkatasztrófa áldozatai. Tüzet raktak az erdőben és háborus lövedékek a farakás alatt felrobbantak. A robbanás egy embert megölt, hetet életveszélyesen megsebesített.

Hogyan történt a szerencsétlenség?

Csikmenaság községbeliek a borzalmas szerencsétlenség áldozatai. A községi előjáróság közmunkára rendelte ki az embereket Csobányos erdő völgyébe facsemete-ültetésre. A büntetéstől való féltükben a talu apraja-nagyja még a kora hajnali órákban kiment a munkára.

Egész nap dolgoztak, ültették a facsemetéket, este pedig tüzet raktak a fenyőfából, mert hát olyan juniust élünk, hogy még a városban is dideregni kell, hát még az erdőben. Körülülték a tüzet.

Lukács Gábor fiatal csikmenasági legényke akarta újra szítani a tüzet, ebben a pillanatban azonban bekövetkezett a szerencsétlenség.

A világháborúból ottmaradt tüzérségi lövedékek felé rakták a máglyát. A „döglött” gránátok átizzottak a tüztől és bekövetkezett a borzalmas robbanás.

Egetverő fülsiketítő zaj, hatalmas vakító lángoszlop: a következő pillanatban véresre tépett testtel hevertek az emberek, akik még az imént jókedvűen beszélgettek a tüzrakás körül.

Lukács Gábort, aki legközelebb állott a tüzhöz, megölte a robbanás. Heten súlyosan megsebesültek, négyen közülük haldokolnak a kórházban.

A borzalmas tragédia mélyen megren-

Meghalt Szabolcska Mihály özvegye

Budapest, jun. 7.

Szabolcska Mihálynak, a nagy magyar költőnek özvegye, született Etédy Korondy Eteleka, 56 éves korában, a Korányi-klinikán ma délután meghalt. Temetése csütörtökön délután lesz a Kerepesi-uti temető halottas házából. A gyászszertartást Ravasz László református püspök végzi. Az elhunytat gyermekei, dr. Szabolcska László temesvári írkész, dr. Szabolcska Mihály törvényszéki bíró és Szabolcska Márta, férjezett Laszny Arnoldné gyászolják.

Blank a háztartásban

Érdekes módon lehet ezután sok fizikai munkát, pénzt, fát és időt megtakarítani és mégis nagyobb eredményt elérni, mint eddig. A Blank szappankivonat, mely az eredeti francia gyártmány alapján készül, ugyanis vakító fehérre mossa a ruhát alig 20 percnyi főzés után. Ezután tehát egyáltalán nem kell a ruhát szappannal mosni és agyon dörzsölni azokat. Pláne selyem és műselyem ruhákat elég, ha csak egy óráig áztatjuk a Blank oldatban, miáltal olyanra lesznek, mintha újak volnának. Az állami vegyvizsgáló állomás május 20-án kelt 457. számú bülletinnel hivatalos uton igazolja a Blank hasznosságát és ártalmatlanságát. Erdemes tehát kipróbálni ezt az anyagot, mert akik használták már, elragadtatással beszélnek róla. Kapható Oradea, Vámbáz-ucca 2. és minden üzletben. Ár kiszerelés: 6 lej nagy doboz 12 lej.

ditette nemcsak Csikmenaság lakosságát, de egész Csikmegye közvéleményét. A baj sohasem jár egyedül és egy másik csikmenasági ember is borzalmas véggel pusztult el, ugyanaznap, mikor Csobányoson a robbanás történt Ferencz Károly az erdőn karámot akart építeni juhainak. Egy nagy vasrudat tartott a kezében és ezzel vágta a

gödröket a karám tartófáinak. Hirtelen zivatar kerekedett, a villám lecsapott éppen a vasrudba, amely az elektromos áramot jól vezeti és a következő pillanatban Ferencz Károly szénnégett.

A békés Csikmenaság nyugalma hosszú időre feldulta a borzalmas kettős szerencsétlenség.

Revolveres merénylet Venizelosz ellen

Autós banditák negyven lövést adtak le a volt miniszterelnökre és családjára. Felesége és a sofőr megsebesültek, Venizelosz barátja meghalt, Venizelosznak semmi baja sem történt

Athén, jun. 7.

Venizelosz, volt görög miniszterelnök ellen merényletet követtek el. Venizelosz felesége és barátja társaságában autókirándulásra ment. Egy idegen autó az országúton üldözőbe vette őket és az ismeretlen merénylők negyven lövést adtak le.

A lövések közül egyetlen egy sem találta Venizeloszt, akit csak az ablakszilánkok sebesítettek meg. Felesége és a sofőrje ellenben megsebesültek, de állapotuk nem súlyos, Venizelosz barátja életveszélyes sérüléseket szenvedett. A merénylőknek sikerült elmenekülniük.

Magyarországon a királykérdés

Nem időszerű — mondta Gömbös Gyula után a magyar nemzeti egység pártja

Budapest, jun. 7.

A nemzeti egység pártja Sztranyovszky Sándor elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen megjelent Gömbös Gyula miniszterelnök is, aki határozati javaslatot terjesztett elő. A párt elfogadta a miniszterelnök határo-

zati javaslatát, amely így hangzik:

„A nemzeti egység pártja a királykérdést Magyarországon nem tartja időszerűnek. Felhívja párttagjait, hogy ezt a kérdést ne szorgalmazzák.”

Amerika jelenti:

ANGLIA NEM FIZET

az Egyesült Államoknak, mert neki sem fizettek adószai

Washington, jun. 7.

Amerikai körök meglepetéssel fogadták az angol kormány újabb közlését a június 1-én lejáró esedékesség tekintetében. — A Fehér Házban egyöntetűen az a vélemény alakult ki hogy az adós országoknak a júliusi részlet ki kell egyenlíteni.

A Daily Telegraph ezzel szemben azt

írja, hogy az angol kincstári hivatal nem fizethet és nem fizet mindaddig, míg Anglia adószai nem teljesítenek.

Az angol parlamenti körökben elkeseredetten ellenzik a júliusi részlet megfizetését mint ahogyan tiltakoztak a decemberi esedékesség teljesítése ellen.

Amerikai stílus bankrablás Nagyszombatban

Dinamittal robbantották fel az összes sátekát

Pozsony, jun. 7.

Nagyszombatban pünkösd hétfőjén vakmerő bankrablás történt. A város határában nagy cserkészünnepély volt, amelyre minden épkezláb ember kivonult. A banditák ezt a kedvező alkalmat használták fel arra, hogy belopózzanak a Duna Bank nagyszombati fiókintézetébe és teljesen kifosszák a kasszát. A padláson keresztes hatoltak a

bankba és az összes sátekát felrobbantották. A robbantást akkor végezték, amikor a cserkészcsapatok dobpergással és trombitással meneteltek végig a Fő-útcán. Zsebkönyvük 180.000 cashkorona volt, (körülbelül 35.000 pengő). Gumikesztyűvel dolgoztak és nem hagytak hátra egyetlen ujjlenyomatot sem.

Halálos autókarambol Biharpüspökiben

Az árokba fordult egy szatmári teherautó, egy asszony szörnyethalt, négy utas megsebesült

Nagyvárad, jun. 7.
Szerdán este kevéssel nyolc óra után borzalmas autókarambol történt Biharpüspökiben a Margit-malom előtt. A Satu-Mare 331. jelzésű teherautó, amely narancssal és citrommal megrakódva indult el Nagyváradról Szatmár felé, öt utasával az árokba fordult.

az utasok közül egy asszony szörnyethalt, négyen pedig megsebesültek.

Munkatársunk a karambol következtében után egy félórával már kiszállott a helyszínről és az autószerencsétlenségről a következőket jelenti:

Epstein Eliás, szatmári kereskedő szerdán déli gyümölcsöt vásárolt Nagyváradon. Teherautóval jött, a teherautót Asztalos József soffőr vezette, mellette még Molnár Ferenc nevű mitfáhrer és még egy utas foglaltak helyet. Nagyváradon, amikor az áruval megrakott autó visszafelé indult, egy szegény máramarosi asszony keredzkedett fel az autóra. Az asszony Blaustein Gézané 28 éves ruszkovai (Máramarosmegye) szegény asszony, aki férjével együtt munkát keresni jött Nagyváradra. Munkát nem kaptak és az asszony hazaakart menni falujába, férje pedig Váradon maradt azzal hogy majd Kolozsvárra utazik és ott pro-

Ítélet a kolozsvári bélyeghamisítási perben

Kolozsvár, jun. 7.
Tegnap mondott ítéletet a kolozsvári törvényszék a bélyeghamisítási perben. A bíróság bűnösnek találta Sternt, aki agent-provokátor volt és két évi fegyházra ítélte, Katz nyomdász huszhavi, míg Baga litográfus tizennégyhavi fogházat kapott. Az ügyész a 2 utóbbi ítéletében megnyugodott, míg Stern büntetésében súlyosbításért felbrazett.

Az Állami Osztálysorsjáték huzása

Bukarest, jun. 7.
Az állami osztály sorsjáték tegnapi huzásán az alábbi számok nyertek: 800.000 lejt: 33.672. 20.000 lejt: 16.960, 1904, és 19.856.

1000 lei jutalomban

részesül az, aki 100 drb Tulipán védjegyű kaszából 1 rosszat talál. — Gyári lerakat: Stern József vaskereskedésében ORADEA, Nagypiac 2.

APROHIRDETSEK

Nem üres reklám, hanem valóság, hogy 6 drb. művészi lev. lapot 70 leiert

valós Róna fényképész készít, Teleki-u. 4.

ELARUSITÓK kerestetnek 50 lej készpénzzel, ugyanennyit kereshetnek naponta. Várház ucca 2. 669

JÓ bizonyítvánnyal perfekt főzni tudó mindenek szakácsnőt keres kéttagu család. Cím a kiadóban.

HAZIKISASSZONY, ki főzni jól tud és minden házi munkát végez, uri családnál felvétetik. Kellemes, állandó, nyugodt otthon Cím a kiadóban.

bál szerencsét. Blausteiné az autó tetején, a narancsos ládákban foglalt helyet.

A soffőr állítása szerint, a szerencsétlenséget a kormányrud eltörése okozta. Amikor a malom előtt levő kitérőnél jobbra akart fordulni, kormányja felmondta a szolgálatot, fékezni nem tudott és az autó az árokba fordult.

A teherautó teljesen felfordult, négy kereke az égnek meredt és a szeren-

csétlen Blausteinét a razuduló nehéz teher formálisan agyonlapította.

A soffőr a szemén és a kezén szenvedett sérüléseket, Epstein Eliás a kezén sérült meg, a másik két utas csak könnyebb természetű zúzódásokat szenvedett. Egyiküket sem kellett a kórházba szállítani.

Naghi biharpüspöki csendőrmester a szerencsétlenség ügyében bevezette a vizsgálatot.

Szenzációs táblai ítélet Nagyváradon

Felmentették a gyilkosság vádjától a Tapu-hegyi gyilkosság gyanúsítottjait

A törvényszék előgyitigliani legyázra ítélte őket, a tábla csupá rablásban mondta ki bűnösöknek

Nagyvárad, jun. 7.
Tegnap délelőtt pontban 12 órakor hirdetett ítéletet a tábla Ille tanácsa a Tapu-hegyi gyilkosság ügyében. A páratlanul szenzációs ítélet részletesen kitért a vádlottak rablási és lopási büntetéseire, felsorolta azokat, majd rátért a hármas gyilkosságra, és megsemmisítette a törvényszék ítéletét és a gyilkosság vádjától felmentette a vádlottakat.

és a következő ítéletet hozta:
Borha Joan elsőrendű vádlott büntetését

életfogytiglani kényszmunkáról három évi súlyos börtönre, Borha Miron ugyan csak életfogytiglani börtönre ítélte vádlott büntetését egyévi és nyolchónapi és Boldi Nicolae tízévi büntetését ugyan csak egyévi és nyolchónapi börtönre változtatta át.

A másodrendű vádlottakat, illetőleg: Buha Dumitru 7, Ureche Joan és Libert Gheorghe 1—1 hónapi büntetését jóváhagyta a tábla.

A páratlanul érdekes ítélet azzal magyarázható, hogy a védelemnek sikerült a vád anyagát megdönteni.

SPORT

Jugoszlávia-Bulgária 4:0 (2:0)

Bukarest, jun. 7.
Tegnap délután játszották a Balkán-Kupa mérkőzések során a harmadik forduló. Jugoszlávia válogatottja került össze Bulgária csapatával. Győztek a Jugoszlávok 4:0 arányban, félidő 2:0. Az egész játék

alatt a jugoszlávok nagy fölényben voltak és mindenki biztosra vette gyozelmüket. A mérkőzést, amelyet Hadjopolos bíró vezetett a nagy hideg ellenére is több mint tízezer ember nezett végig.

Lehengerelte az F. C. Wien Nagyvarad kombináltját

Nagyvárad, jun. 7.
Az FC Wien szerdán még egy mérkőzést bonyolított le Nagyváradon, a Crisana, a Törekvés és a CFR játékosaiából összeállított nagyváradai kombinálttal. A nagyváradai kombinált az alábbi fölállításban játszott: Püllök, Bartha, Dombi, Szőke, Nagy Ödön, Bonát I., Cionca, Bonát II. Máté, Fábán és Muresan. A mérkőzést megsemmisítő fölénytel az osztályok nyerték meg 5:0-as fölénytel. Félidő 2:0 volt. Az osztályok első góljukat egy igazságtalanul megadott tizenegyesből lőtték, ez azonban mitsem változtat a bécsiek nagyszerű eredményén. Különösen a csatársoruk volt sztnzációs formában, úgy hogy Püllök mintha a kapuban se lett volna. A nagyváradai kombinált csapatban Bartha és Nagy Ödön játéka emelkedett

ki, de hiába volt minden igyekezetük a kombinált csapat csatársora rossz volt.

Piskii Cfr--Nac csikók 2:0

Szücsnek eltörték a lábát

Piski, jun 7.

Mint tegnapi számunkban megirtuk, a NAC csikocsapata Piskin játszott a CFR csapatával. A mérkőzést a CFR nyerte 2:0 eredménnyel. A mérkőzés alatt sajnálatos szerencsétlenség is történt, amennyiben Szücs NAC játékos lába eltört. A NAC csikók Szücs kivételével Nagyváradra érkeztek.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA